

Viheryökkönen

Torvfly
Calamia tridens

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Viheryökkönen on keskikokoinen yöperhonen, jonka siipiväli on 33–42 mm. Nimensä mukaisesti laji on kauttaaltaan helakan ruohonvihreä. Etusiivessä oleva munuaistäplä on valkea ja puolikuun muotoinen. Takasiivet ovat muuta väritystä vaaleammat. Viheryökkösen päässä ja yläruumiissa on komea karvoitus.

Elinympäristö ja levinneisyys

Viheryökkönen elää etenkin kedoilla, kuivilla niityillä ja nummilla. Nykyään lajin vahvimmat kannat ovat kuitenkin lähes kaikki uuselinympäristöissä, kuten pienlentokentillä, sorakuopilla, jätemaakasoilla ja golf-kentillä. Laji lentää öisin loppukesällä heinä-syyskuussa ja istuskelee iltaisin matalilla heinillä ja kukilla. Viheryökkösen toukka elää heinäkasveilla (*Poaceae*), joten se suosii heinäisiä elinympäristöjä. Lajia esiintyy Suomen eteläosissa, Etelä-Pohjanmaalle saakka.

Nykytila ja uhkatekijät

Viheryökkönen on taantunut ja hävinnyt pohjoisemmilta esiintymisalueilta. Etelässä lajin tila vaikuttaa kuitenkin hie-
man parantuneen. Esiintymät lajin alkuperäisissä elinympäristöissä ovat kuitenkin nykyään hyvin vähissä, vahvimmat kannat ovat uuselinympäristöissä. Uhanalaistuminen on tapahtunut sopivien avoimien elinalueiden umpeenkasvun ja metsittymisen seurauksena. Lajille sopivia ketoja, niittyjä ja nummia uhkaa umpeenkasvu metsityksen sekä niittokulttuurin ja luonnonlaidunnuksen loppumisen vuoksi.

Hoitosuositukset

Viheryökkösen elinympäristöt tulisi pitää riittävän avoimina. Laji hyötyy elinympäristöä varjostavan puuston poistosta, kunnostusraivauksesta, niitosta, kulotuksesta ja haitallisten vieraslajien poistosta. Uuselinympäristössä alueen käytön jatkuminen usein riittää pitämään elinympäristön lajille sopivan avoimena. Viheryökkönen esiintyy puustoisilla perinne- ja metsäalueilla, joiden vapaaehtoiseen suojeluun ja luonnonhoitotoimiin on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Junninen, K. ja Similä, M. 2011. Metsien ennallistamisen ja luonnonhoidon opas. Metsähallitus B 157. Helsinki. 191 s.
- Luonnonsuojelulaki 1096/1996. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961096>. Viitattu 27.10.2022.
- Silvonen, K., Top-Jensen, M. & Fibiger, M. 2014. Suomen päivä- ja yöperhoset – maastokäsikirja (A field guide to the butterflies and moths of Finland), Oestermarie, 822 s.
- Suomen Lajitietokeskus, viheryökkönen. Saatavilla: <https://laji.fi/taxon/MX.62730>. Viitattu 27.10.2022.

Kuva: Ilari Lehtonen, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)